

Sygn. akt VI Ga 316/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Krztoń

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. w R.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: T. K. (1)

przeciwko: M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w R.

V Wydziału Gospodarczego z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. akt V GC 168/16

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanej M. K. na rzecz powoda T. K. (1) kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt **VI Ga 316/16**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 października 2016 r.

w trybie art. 505¹³ § 2 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r. sygn. akt V GC 168/16 Sąd Rejonowy w P. w sprawie z powództwa T. K. (1) przeciwko M. K. o zapłatę zasądził od pozwanej – solidarnie zobowiązanej z pozwanymi W. B. (1) i G. B. (1) w stosunku do których wydano prawomocny nakaz zapłaty z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt V GNc 4643/15 – na rzecz powoda kwotę 3.517,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 października 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanej – solidarnie zobowiązanej z pozwanymi W. B. (1) i G. B. (1) w stosunku do których wydano wymieniony pkt I wyroku nakaz zapłaty – na rzecz powoda kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt II) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 70 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt III).

Od powyższego wyroku apelację wniosła pozwana zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania – art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie wybiórczej i dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności:

- przyjęcie, iż pozwana i pozostali członkowie spółki cywilnej nie uiszcili zapłaty za fakturę nr (...), w sytuacji, gdy pozwani dokumentem urzędowym tj. zaświadczeniem z banku z dnia 4 kwietnia 2016 r. wykazali, iż w październiku 2013 r. posiadali w gotówce kwotę 10.000 zł, która pozwalała na pokrycie należności z faktury nr (...),

- przyjęcie za udowodnioną okoliczność, iż przed październikiem 2013 r. pozwana i pozostali wspólnicy spółki cywilnej zalegali powodowi z wcześniejszymi należnościami, i że pod koniec roku 2013 istniało zadłużenie przekraczające kwotę 21.000 zł i że wpłacona (co bezsporne) pod koniec roku kwota 21.000 zł została zaliczona właśnie na wcześniejsze należności w sytuacji, gdy żaden z przeprowadzonych w sprawie dowodów nie udowadnia, że takowe zaległości pod koniec roku 2013 istniały,

- przyjęcie, że wcześniejszych okresach (przed rokiem 2013) były problemy z płatnościami ze strony pozwanej i pozostałych wspólników spółki cywilnej w sytuacji, gdy osoba, która odbierała bezpośrednio płatność od pozwanych – świadek H. C. zeznał, iż problemy z płatnościami występowały właśnie w 2013 i 2014 r.;

2. naruszenie przepisów postępowania – art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak ustosunkowania się przez Sąd I instancji do przedkładanych przez pozwaną dowodów pośrednich na okoliczność posiadania przez wspólników spółki cywilnej środków na pokrycie należności z faktury (...), brak wskazania, z jakich przyczyn Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom świadków G. B. (2) oraz W. B. (2) oraz na jakiej podstawie za udowodnione uznał twierdzenia powoda, iż na dzień dokonania wpłaty kwoty 21.000 zł istniało zadłużenie przekraczające tę kwotę, a tym samym nie pokryła ona należności stwierdzonej fakturą (...),

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, iż w sytuacji wykazania przez pozwaną faktu przekazywania kwoty przeszło 10-krotnie przekraczającej należność dochodzoną pozwem, na powódzie nie ciąży obowiązek wykazania, iż kwota ta została zaliczona na wcześniej wymagane należności (przy wskazaniu, z jakiego tytułu one były, jak również daty ich wymagalności).

Mając na uwadze powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto wniosła o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej pozbawiona jest uzasadnionych podstaw prawnych, dlatego też podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy w całości akceptuje i uznaje za własną zarówno dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę materiału procesowego, stanowiące konsekwencję tej oceny ustalenia faktyczne, jak i wyprowadzone na tej podstawie wnioski prawne.

W ocenie Sądu Okręgowego, pozwany niesłusznie zarzucił, że Sąd Rejonowy dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., bowiem ocena zgromadzonego materiału dowodowego została dokonana bez przekroczenia granic wyznaczonych treścią tego przepisu. Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. byłby skuteczny wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r. sygn. III CK 314/05, Lex nr 172176). Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2009 r. sygn. II PK 261/08 – Lex nr 707877). Zauważyć należy także, iż powszechnie w orzecznictwie wskazuje się, że skuteczne podniesienie zarzutu wadliwej oceny dowodów i w konsekwencji sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie może polegać na zaprezentowaniu ustalonego przez skarżącego, na podstawie własnej oceny dowodów, stanu faktycznego a wymaga wskazania przy użyciu argumentów jurydycznych rażącego naruszenia dyrektyw oceny dowodów, wyrażonych w art.

233 § 1 k.p.c., które to naruszenie mogło mieć wpływ na wynik sprawy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2004 r. sygn. akt II CK 369/03 – Lex nr 174131; postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99 – Lex nr 53136; wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2000 r. sygn. I CKN 1169/99 – Lex nr 40107). Takich naruszeń pozwana nie zdołała wykazać. Ograniczyła się jedynie do wskazania własnej i subiektywnej oceny materiału dowodowego, a dokładnie do zakwestionowania oceny przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy.

Przedmiotowe roszczenie powoda zostało oparte na twierdzeniu, że strony zawarły umowę sprzedaży, powód wywiązał się z warunków tej umowy i dostarczył przedmiot umowy, który nie został odesłany, ani zareklamowany przez pozwaną, a mimo to pozwana za towar ten nie zapłaciła. Sporna okazała się kwestia zapłaty ceny za wydany pozwanej towar.

Prawidłowo Sąd I instancji ocenił, że dowód zapłaty całości ceny za towar, zgodnie z art. 6 k.c. obciążał pozwaną, a strona pozwana ciężarowi temu nie podołała. Jej twierdzenia przemawiające za żądaniem oddalenia powództwa, iż uściła należną powodowi zapłatę, należy uznać za gołosłowne. Wbrew bowiem dyspozycji art. 232 k.p.c., nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Niewątpliwie zeznania W. B. (1) i M. K. nie były wystarczające do wykazania zapłaty spornej faktury nr (...). O bezstronności i w konsekwencji wiarygodności tych zeznań mówić nie można, bo są oni osobiście zainteresowani wynikiem sprawy. Dowodem takim również nie jest zaświadczenie z banku z dnia 4 kwietnia 2016 r., w którym wskazano, iż wypłacono w 2013 r. łącznie kwotę 21.000 zł. Pozwana tego ciężaru nie dźwignęła w toku postępowania, a jednocześnie przekonujące wyjaśnienia strony powodowej, wynikające z zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie budziły wątpliwości Sądów obu instancji, iż pozwana nie dokonała zapłaty za towar objęty fakturą VAT nr (...).

Oczekiwanego skutku nie może przynieść także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., z którego wynika, jakie elementy konstrukcyjne powinno zawierać pisemne uzasadnienie wyroku. Zarzut ten może być usprawiedliwiony tylko wówczas, gdy treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia dokonania oceny wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego, a więc gdy niemożliwa jest kontrola instancyjna orzeczenia. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie dowody wnioskowane przez strony, dokonał ich oceny i na ich podstawie ustalił stan faktyczny, wyjaśnił również sposób oceny tych dowodów, wyjaśnił również podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Zatem również ten zarzut okazał się kompletnie chybiony.

Sąd podziela w całości ocenę zeznań świadków przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy. Zeznania W. B. (1) i M. K. nie miały oparcia w żadnym innym materiale dowodowym, natomiast świadkowie L. K., H. C. oraz powód T. K. (2) zeznawali w sposób spójny ze wszystkimi innymi dowodami zgromadzonymi w tej sprawie. Dodatkowo, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji, zeznania tych świadków i powoda znajdują oparcie w treści nagrania rozmowy przeprowadzonej przez powoda z W. B. (1). Z rozmowy tej jednoznacznie wynika, iż po stronie pozwanych istnieje zadłużenie z tytułu zamawianych przez nich trumien, co pozostaje w oczywistej sprzeczności z twierdzeniami podnoszonymi w trakcie całego postępowania przez pozwaną.

Wobec zarzutów podniesionych przez pozwaną, istotne znaczenie dla rozpoznania apelacji miała wykładnia treści art. 451 k.c. Zastosowanie tego przepisu wchodzi w grę, gdy dłużnik ma wobec tego samego wierzyciela kilka długów, a spełnione przez niego świadczenie nie wystarcza na zaspokojenie całej wierzytelności. Zachodzi w tym przypadku konieczność rozstrzygnięcia, na poczet którego z długów zaliczyć świadczenie dłużnika. O ile nie ustaliły tego strony stosunku zobowiązaniowego, sposób zaliczenia dokonanej przez dłużnika wpłaty określa art. 451 k.c. Przepis ten stwarza możliwość dokonania wyboru, który dług ma być zaspokojony w pierwszej kolejności dłużnikowi (art. 451 § 1 k.c.), z zastrzeżeniem, że dłużnik powinien wskazać dług, który chce zaspokoić przy spełnieniu świadczenia. Gdyby założyć, że dłużnik może w każdym czasie złożyć oświadczenie o zarachowaniu, to cel omawianego przepisu zostałby zniweczony. Wierzyciel, dochodząc swojej wierzytelności na drodze sądowej, nigdy nie miałby pewności, czy dłużnik nie złoży oświadczenia o zaliczeniu wcześniej spełnionego świadczenia na poczet tego właśnie długu, którego spełnienia wierzyciel żąda w tym procesie. Gdy żadna ze stron nie dokonała zarachowania, unormowanie zawarte w art. 451 § 3 k.c. leży w interesie wierzyciela, skoro spełnione świadczenie na jego podstawie podlega zaliczeniu

na poczet wierzytelności najwcześniej wymagalnych, a zatem tych, co do których istnieje największe ryzyko ich przedawnienia (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 16 listopada 2011 r. V ACa 570/11 lex nr 1129812, wyrok SN z dnia 17 stycznia 2007 r. II CSK 412/06 OSNC – ZD 2008/1/15). Skoro pozwana nie skorzystała z uprawnień określonych w art. 451 § 1 k.c. podczas dokonywania wpłaty należności pieniężnych, to stosownie do wymogów wynikających z brzmienia art. 451 § 1 i 2 k.c., podlegały one zaliczeniu według reguł określonych w art. 451 § 3 k.c.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku zasadności podniesionych w apelacji zarzutów, należało mocą art. 385 k.p.c. oddalić apelację pozwanej w całości, jako niezasadną.

Konsekwencją oddalenia apelacji jest natomiast wynik rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, o czym Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II orzeczenia na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 poz. 1804).